

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 23. novembar 2009.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 23. novembra 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG ZA ODOBRENJE DA ULOŽI ŽALBU NA
ODLUKU O IMENOVANJU BRANIoca I NALOG O DALJNJEM TOKU
PRETRESNOG POSTUPKA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

Imenovani branilac

g. Richard Harvey

OVO ŽALBENO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku o imenovanju branioca i Nalog o daljnjem toku pretresnog postupka", podnesenom 11. novembra 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Proceduralni kontekst i argumenti

1. Dana 5. novembra 2009., ovo Pretresno vijeće donijelo je "Odluku o imenovanju branioca i Nalog o daljnjem toku pretresnog postupka" (dalje u tekstu: Odluka), u kojoj je konstatovalo da je optuženi u znatnoj mjeri i uporno opstruirao pravilno i ekspeditivno vođenje svog suđenja odbijajući da prisustvuje suđenju dok ne bude smatrao da je spreman, uprkos odluci ovog Vijeća, koju je podržalo Žalbena vijeće, da je imao dovoljno vremena da se pripremi i uprkos upozorenjima koje mu je uputilo Vijeće.¹ Zbog toga je Vijeće smatralo potrebnim da uputi sekretara da imenuje branioca, koji će odmah početi da se priprema za zastupanje interesa optuženog kada se suđenje nastavi, ukoliko to bude potrebno. Vijeće je ponovo naglasilo da bi optuženi nastavio da se sam zastupa, uključujući svakodnevno bavljenje pitanjima koja iskrсну, kao što je podnošenje zahtjeva i odgovora na zahtjeve koje je podnijelo tužilaštvo, i svoje daljnje pripreme za suđenje.² U svjetlu činjenice da je imenovani branilac trebao da se isključivo usredsredi na pripreme za suđenje, Vijeće je smatralo da je primjeren period za pripreme tri i po mjeseca i naložilo je da suđenje bude nastavljeno 1. marta 2010.³ Vijeće je zatim izjavilo da će optuženi, ukoliko nastavi da odsustvuje sa nastavka pretresnog postupka u martu, ili ukoliko svojim ponašanjem bude ometao pravilno i ekspeditivno vođenje suđenja, izgubiti pravo na samozastupanje, da mu njegov dodijeljeni tim odbrane više neće više moći pomagati i da će imenovani branilac preuzeti njegovo zastupanje kao dodijeljeni branilac. Ukoliko se ne bude tako ponašao, suđenje će se nastaviti tako što će on i dalje sebe zastupati, a imenovani branilac će

¹ Odluka, par. 21. Vijeće podsjeća da ta Odluka sadrži detaljan kontekstualni odjeljak (paragrafi od 1 do 12), koji sadrži relevantan istorijat postupka. Vijeće je mišljenja da nije potrebno da na ovom mjestu ponavlja taj istorijat postupka.

² Odluka, par. 25.

³ Odluka, par. 26.

prisustvovati suđenju i stajati na raspolaganju da uskoči u bilo koje vrijeme kada Vijeće bude procijenilo da je to potrebno.⁴

2. Optuženi u Zahtjevu traži, na osnovu pravila 73(B) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), odobrenje da uloži žalbu na Odluku. On tvrdi da su "već dva pretresna vijeća konstatovala da pitanje nametanja branioca zadovoljava kriterijume za interlokutornu žalbu" i u prilog tome se poziva na predmete *Milošević* i *Šešelj*.⁵ On zatim upućuje na više "grešaka" u Odluci koje sve "potkrepljuju potrebu za ulaganje žalbe u ovom slučaju".⁶ Među njima je i zaključak da period od tri i po mjeseca predstavlja adekvatno vrijeme za pripremu branioca za suđenje i propust da se "sekretar uputi da dostavi [optuženom] spisak na osnovu pravila 44 [*sic*] sa kog bi on mogao da izabere branioca u pripravnosti".⁷

3. Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) je 13. novembra 2009. dostavilo "Odgovor tužilaštva na Karadžićev zahtjev za odobrenje da uloži žalbu na Odluku o imenovanju branioca i nalog o daljnjem toku pretresnog postupka" (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo u njemu primjećuje da je Zahtjev uopšten, ali izjavljuje da mu se ne protivi u onoj mjeri u kojoj optuženi traži odobrenje da se žali na "nametanje branioca". Međutim, ako je njegov cilj da se žali na određivanje koliko je vremena potrebno braniocu da se pripremi za suđenje i/ili na nepostojanje uputa Sekretarijatu, tužilaštvo procjenjuje da optuženi nije objasnio kako ta pitanja ispunjavaju uslove iz pravila 73(B).⁸

4. Dana 19. novembra 2009., u skladu s uputstvom iz Odluke, sekretar je imenovao Richarda Harveya za "branioca koji će zastupati interese optuženog na suđenju".⁹

II. Mjerodavno pravo

5. Prema Pravilniku, na odluke po podnescima koji nisu preliminarni ne postoji pravo na interlokutornu žalbu izuzev po odobrenju Pretresnog vijeća.¹⁰ Shodno pravilu 73(B), Pretresno vijeće može dati odobrenje za ulaganje žalbe ako se odluka "tiče pitanja koje bi u

⁴ Odluka, par. 27.

⁵ Zahtjev, par. 1–7.

⁶ Zahtjev, par. 9–10.

⁷ Molba, par. 9.

⁸ Odgovor, str. 2.

⁹ Odluka sekretara, 19. novembar 2009., str. 3.

¹⁰ Pravila 72 i 73.

znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod suđenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak".¹¹

6. Ranije je konstatovano da je "čak i u slučajevima kada se pokreću značajna pravna pitanja, [...] pravni učinak pravila 73(B) takav da zabranjuje davanje potvrde ako strana u postupku koja je traži ne dokaže da su ispunjena oba kriterijuma".¹² Zahtjev za odobrenje "nema nikakve veze s tim da li je neka odluka donijeta po pravilnom osnovu ili ne".¹³

III. Diskusija

7. Vijeće primjećuje da je Zahtjev optuženog uopšten budući da na osnovu njegovih argumenata nije sasvim jasno za koje aspekte Odluke on tvrdi da ispunjavaju kriterijume za odobrenje. Imajući prije svega u vidu vrijeme koje je primjereno pripremi imenovanog branioca za suđenje, kao i argument da je sekretar trebao biti upućen da dostavi optuženom spisak advokata, Vijeće se slaže s tužilaštvom da optuženi nije pokazao zašto pomenuti aspekti odluke zadovoljavaju kriterijume iz pravila 73(B). U svakom slučaju, treba napomenuti da nije na optuženom da iznosi argumente o tome koliko vremena će biti potrebno imenovanom braniocu da se pripremi za suđenje. Pored toga, iako pitanje potrebnog vremena može biti pitanje koje će u značajnoj mjeri uticati na pravično i ekspeditivno vođenje suđenja ili na ishod suđenja, ne bi se moglo reći da njegovo promptno rješenje od strane Žalbenog vijeća može suštinski pospješiti postupak u ovom trenutku, a ne od 1. marta 2010., kada uloga imenovanog branioca i učinak koji to može imati na prava optuženog postanu jasniji. U vezi s tvrdnjom da je optuženom trebao biti dostavljen spisak advokata, Vijeće to ne smatra pitanjem koje zadovoljava kriterijume za davanje odobrenja za ulaganje žalbe. Odluka Vijeća da uputi sekretara da imenuje branioca je odvojena od procedure koje se sekretar pridržavao kada je tako postupio.

¹¹ Pravilo 73(B).

¹² *Tužilac protiv Halilovića*, predmet br. IT-01-48-PT, Odluka po zahtjevu tužilaštva za potvrdu radi ulaganja interlokutorne žalbe na "Odluku po zahtjevu tužioca da se odobri izmjena optužnice", 12. januar 2005., str. 1.

¹³ *Tužilac protiv Milutinovića*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po Lukićevom zahtjevu za ponovno razmatranje Odluke po Zahtjevu za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka i Odluke po zahtjevu odbrane za produženje roka za podnošenje završnih pretresnih podnesaka, 2. juli 2008., par. 42; *Tužilac protiv Milutinovića*, predmet br. IT-05-87-T, Odluka po zahtjevu odbrane za odobrenje za ulaganje interlokutorne žalbe na Odluku na osnovu pravila 98bis, 14. juni 2007., par. 4; *Tužilac protiv Popovića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po Nikolićevom i Bearinom zahtjevu za odobrenje da ulože repliku na Odluku na osnovu pravila 98bis, 19. maj 2008., par. 16; *Tužilac protiv Popovića*, predmet br. IT-05-88-T, Odluka po zahtjevu za odobrenje žalbe na odluku na osnovu pravila 98bis, 15. april 2008., par. 8; *Tužilac protiv Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Odluka po zahtjevu optužbe za odobrenje za ulaganje žalbe na odluku Pretresnog veća po zahtjevu tužilaštva za postupak *voir dire*, 20. juni 2005., par. 4.

8. Kada je riječ o suštini odluke, odnosno o pitanju imenovanja branioca, što je, po svemu sudeći glavni prigovor optuženog, Vijeće je takođe mišljenja da optuženi nije pokazao kako taj aspekt odluke zadovoljava kriterijume za odobrenje. Optuženi pogrešno tumači ovo pitanje kao pitanje nametanja ili dodjele branioca, a zatim se oslanja na ranije odluke o odobrenju u kojima je ocijenjeno da se odobrenje može dati. Međutim, za razliku od predmeta *Milošević i Šešelj*, Vijeće ovom optuženom još nije dodijelilo branioca.¹⁴ Kada je riječ o Odluci u vezi s odobrenjem u predmetu *Šešelj* od 5. decembra 2006., odobrenje za ulaganje žalbe je dato u trenutku kada je branilac u pripravnosti upućen da od optuženog preuzme vođenje odbrane u predmetu.¹⁵ Međutim, stanje u ovom predmetu je drugačije jer je ovo Pretresno vijeće jednostavno imenovalo branioca koji će se pripremati za predstojeće suđenje i koji bi *mogao* biti dodijeljen optuženom 1. marta 2010., ako on nastavi da opstruira postupak. Drugim riječima, kako je gore napomenuto, optuženi se i dalje sam zastupa i još može koristiti svoj tim odbrane kako želi. Stoga, čak i u svjetlu odluka u predmetima *Milošević i Šešelj* na koje se oslanja optuženi, ne može se reći da se Odluka tiče nekog pitanja koje, u ovom trenutku, u značajnoj mjeri utiče na pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka ili na ishod suđenja optuženom.

9. Čak i da je prvi kriterijum testa iz pravila 73(B) ispunjen, Vijeće bi uskratilo odobrenje na osnovu toga što drugi kriterijum testa takođe nije ispunjen. Promptno rješenje pitanja pokrenutih Odlukom Vijeća ne bi ni na koji način pospješilo postupak. Ovo zbog toga što je Zahtjev u osnovi preuranjen s obzirom na činjenicu da optuženom još nije dodijeljen branilac. Odobravanje Zahtjeva u ovom trenutku, a zatim potencijalno ponovo 1. marta 2010. ukoliko optuženi bude odsustvovao sa daljnog pretresnog postupka, a Vijeće mu dodijeli branioca da zastupa njegove interese, prozokovalo bi ometanje a ne suštinsko pospješenje postupka.

10. Iz navedenih razloga, Vijeće je mišljenja da Zahtjev treba odbiti.

¹⁴ *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-T, Nalog po zahtevu za potvrdu radi ulaganja žalbe na Odluku Pretresnog veća o dodeli branioca, 10. septembar 2004.; *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-PT, Odluka po zahtevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku o dodeli branioca, 29. avgust 2006.

¹⁵ *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka po zahtevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Odluku (br. 2) o dodeli branioca, 5. decembar 2006. Treba takođe imati u vidu da je u tom predmetu isto Pretresno vijeće uskratilo odobrenje nekoliko dana prije nego što je donijelo odluku da uputi branioca u pripravnosti da preuzme predmet na osnovu toga što Šešeljevo pravo na samozastupanje nije bilo ugroženo pukim imenovanjem branioca u pripravnosti. V. *Tužilac protiv Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T, Odluka po zahtevu za odobrenje za ulaganje žalbe na Nalog od 25. oktobra 2006., 30. novembar 2006.

IV. Dispozitiv

11. U skladu s tim, Pretresno vijeće, na osnovu pravila 73(B) Pravilnika, ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 23. novembra 2009.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]